

بُسَارَانْ وَ دَلْوِيْبَهْ

کوْمَهْلَهْ شِيْرْ : سَهْ عِيلَهْ نَهْ مَانَى

باران و دلپیه

کۆمەلە شیعر

گولانی: 1383-2003

له چاپ کراوه کانى ئىنتشاراتى ناوهندى كۆمەلە

لآپهره:	پیرسست:
3	پیشەکى
4	رېبوار
6	شىئعر چىيە؟
8	لىپران
10	لاۋىن
12	ئەزمۇونىيىكى تر
14	كى بەركى
15	بەھار
16	زىيندە بە چاڭ
17	ئاۋىئىنەرى رەنج...
18	بۈزۈنەوه
20	باران و دلّوپه
22	سايير بۇياغچى
24	ئۇان
26	نامەيەك
28	كۆچ
30	گوشار
32	ئەممەك
34	راماں
35	من و سلۇول
36	گەشە

37	لەباخى چاوهپروانىمدا
38	تابلۇيىك
39	گومان
40	بۇچى وايى
41	نۇرنگاوى نەمان
42	بەراوردىك
43	چىان دەھۆى
44	بۆدۇكتور جەعفەر
46	ھەست و ...
47	زېندانى
49	بەھارە دىيدار
50	ئاسەوار
51	وشکەسال
52	شىيعرە سىيۇ
53	مەترسى
54	سېيىھەر
55	راز
57	ھىوا
58	كاروان
60	ھانى ھەستان

پیناسه‌یه‌کی کورت

لەسالى 1339ھ تاواي، لە ئاوايى شىلاناوى بنارى ئاسمانبلاغى سەر بە ناوجەى سەقز، لە بنەمالەيەكى زۆر دەست كورتى ئەو ئاواي يە پىم نايە ئەم دونيا پېر لە نابەرابەرى و چەۋساندنه وەيەوە. خولىيى دەرس خويىندن و چۈونە قوتاڭخانە ھەر لە مەندالىيمەوه بۇتە گۈرمائەيەك و تا ئىستاش لەسەر دلەم بە قەدەر كىيۇي ئاسمانبلاغى قورسايى دەكەت و بارە.

ھەر چەند ھەركە فام كردەوە كتىپتىكم نايە ناوجارەكە ئان و پىتىخورەكەمەوه، بە بى ئەوهى بتوانم بىخويىنەوه، شەو و رۆز، چاوم پىيدا دەكىپرا. لە ئاكامدا بە يارمەتى مامم فىرى خويىندنەوهى بۇوم. و تا ئىستاش پىم شك نايە بۇ مانگىكىش بۇوبىن لە كتىپ جىا بوبىتىمەوه، چ ئەو 8 سالەي كە لە تەمەنى 6 سالى يەوه بۇومە كاردارى مالۇن، بۇ ئەوهى مەندالەكانيان لە بەرمەپ و بەرخەل بىگەرىنەوه، و بچەنە قوتاڭخانە و چ ئەو 5 سالەي كە لە دواي پاپەپىنى پېشكۇرى خەلکى ئىرمان لە سالى 57دا و لەبار چۈونى ئەم شۇپشە، بەھۆى چالاکى سىياسى، بۇومە مىوانى كۆمارى ئىسلامى. كە، ئەم 5 سالەش لە سى نۆبەدا تەكمىل بۇو، و لەلاين پاسەوانانى سىياچالەكانى ئەم پېشىمەوه ئەلەحق پەزىرايى يەكى باشم لېكرا و ئەويش رەنگە، بەپاسى ئەو لوتفەيان، تا مردن لەبىر نەچىتەوه.

ئىستاش بۇ ئەوهى جارىيى دىكە زەممەتى مىواندارى نەخەينەوه سەرشانى كۆمارى ئىسلامى بە ناچارى سەرى خۆم و مال و مەندالەم ھەلگرتۇوە و لە باوهشى (زېگوين)دا گىر ساۋىنەتەوه.

"ریبوار"

سولھی گپی

ئەم سۆيانە

ناتوانن گەرمە كەندوھ.

ئەم گلۇپە بچۈزىلەنە

پۇناكى تەواونابەخشن

كوا ئەم كويىرە رېڭايىنە

ئەو شاپىي يەن

من دەممەوئى؟

كەى تەوسەنى

مەلۇددايىم

بە دۇرى خۆردا

بەھەوسارى

ئەم بىرۇكە كورت و كۆنانە

دەسرەوئى؟

هاوار ... هاوار

لەم شەوگارە زستانىيەدا

كەسيىرە بۇم.

ریبواریک

تائه و کاته

باڭه فرهى مەلى ويستىم

بە ھەۋدایەك

كە زىيەى زەردى

خۇزە تاۋى دەبەستىمەوە

پېيگە دەپرم.

تىشكى سۆماى

چاوهكانى خۆشتم دەيە

ئەم كىلپە بچۈلانە

پۇوناكى تەواو نابەخشن.

دستت بىنە

بىانخە ناودەستىمەوە

سۆلەى گېرى ئەم سۆبىانە
ناتونىن گەرمى كەنەوە .

"شیعر چییه؟"

شیعر چییه؟

خړکه بهردی

ئم پرسیاره

کهليک جaran

کوئمی بیری ئمو کهسانهی

هیشتا شیعریان نهناسیووه

ههڙاندوه.

شیعر چییه؟

ئم قامچیه

پشتنی ئهسپی لیکدانه وهی

نور کهسانی

تهزادووه.

لای من شیعر

کوټریکه له سهر بانی خانوویه کی

بهردمه پرمېږدی

تهقّله دهکات .

ماسي نیگای مرؤثیکی بن ئهنوایه

لەنیو گۆمى:

ئارەقەي شەرمى ئەندامى

ئىر نوينىكى

شىدەرا

مەلە دەكەت.

پشکووتنى گەزىزەيە.

پەنگى سىماى

گللى دارى

پايزانە.

ئاوازىكە:

لە گەرروو شەمالى

شوانا.

لاى من شىعە:

وردە ھەنگاوى پاوكەرى

چىاي ژىنە

بە شوين جىڭا پىيى كەرويىشكى

سركى ئانا!!

70/5/7 مەتاوى بۇكان

"لیپران"

پهله هوریک
به پیوه یه

کوله باری بارانیکی
پهله پنیه

بو شایی ئاسمان داده گرئ و
ده بارینق .

لە سەر لیوی شە قار به ستوي

زەوی تىنۇو،

خونچە كولى

بە هاریکى بى كۆتايى
دە پشکوينى .

پهله هوریک

به پیوه یه

كوله باری بارانیکی
پهله پنیه .

ھەر دائە کات و

دلنیام من

ئەم بارانە

ھەر دائەکات

گەرچى ئەم ھەۋەرە

مەترسى

گۈزە بايەكى پۇووگىزى

لە سەر بىئىيە.

74/12/7 ھەتاوى پۆكان

"لاوین"

له سه مر چلى داري بىگه لاي

ئاواته ديرينه كانيا

هـلـكـورـماـوه

بـهـچـهـشـنـىـ مـهـلىـكـىـ تـهـنـيـاـ.

دووپـهـپـهـ سـيـلـكـهـىـ باـلـ گـرـتـوـونـ

چـاـوـهـپـهـشـ وـ بـرـزـانـكـهـ درـيـزـهـ كـانـىـ

بـهـرـهـوـ شـوـئـينـيـكـىـ نـادـيـارـ.

باـلـ ئـهـكـوـتنـ وـ

بـهـ قـيـلاـوىـ شـهـوـىـ تـارـاـ

هـيـىـدىـ هـيـىـدىـ دـهـپـوـنـهـ خـوارـ.

لاـوـينـ وـيـنـهـىـ پـهـيـكـهـرـيـكـهـ

لـهـ ئـامـىـزـىـ هـوـدـهـكـهـ يـاـ:

دانـيـشـتـوـهـ

ماـسـىـ بـىـرىـ:

لـهـنـيـوـ دـهـرـيـاـيـ بـىـرـهـوـهـرـيـهـ كـوـنـهـكـانـىـ

مەلەدەکات،

يان، مەلىكە و

لەنیو باخچەي پېلە گولى

قائىيەكانىا

ورده ورده

اچىنە دەکات.

پەنگە؟ ويلى سۆماي چاوه

ئەو سۆمايى:

كەلەمەوداي سالەكانى

پاپىدوودا

لەگەل كرى تەونەكەيدا

تىيۇھى داوه

"ئەزمۇونىيىكى تر"

لەئامىزى

بېشکەمى شەودا

كۆرپەمى شارە

بەدەسرازەمى

خەويىكى قورس

شەتكە دراو

پەنجهى دايىكى ئارخەيانى

ھىيدى ھىيدى

پايدەزىينى.

بۈوكى شارە

لەكەۋاھى

بىرى تەسکا

بەرهو زاواى

پىيلان ئەپواو

لەزىير چەترى شەوهەنگا

بىستىك واوهەتر نابىينى.

شاژنی شار

مل بەکوین و دەم پەھاوار

لەپال گۆپى

ئاواته نىزراوه کانيا

پەنجەي حەسرەت

ئەکوتى بەھەردك ئەزىزىدا و

شەش پەپى ئەزمۇنىكى تر

لە كەناري

كىليلەكاندا دەچەقىنى.

75|7|17 هەتاوى

بۇكان

"کی بەرگى"

کات

سوارى

ئەسپى رەشەبايە

بەلەز

بى پشۇودان

پەھوتى خۆى ئەکات.

شەنگە سوارى

بىرى منىش!

چارھويىكە

بەگول مىخى بىخەيالى

بەستۇتەوھو:

لەسەر خوانىڭى

بىرھوھرى كۆن

خەريكە ناشتاى

پاپردووی دەخوات!!

74|4|8 مەتاوى

بۆكان

"بهار"

بهار عهتری نزیک بیونه‌وهی

به بهرۆکی

کوله باخی با خچه که مدا پژاندووه

نوروکی پهنجه‌ی ئەرخه‌یانی

تەزووی ترسی

خونچه‌کانی تاراندووه.

لەناخه‌وه:

بەفرمیسکی پنۇوی بەفر و

نیوچاوانی گىزى زستان

پىيىدەكەنى:

12|76|هەتاوى

نـم

"زینده به چال"

ناته زییر پئی

بلووری به لینه کانت و

زور له خو بايش پویشتنی.

میوانیک بووی:

ثیزنت نه خواست هاتیه ژووری،

بن مال ئاوايیش پویشتنی.

زهريايەك

له تالۇرى پەزارە و

خەما سەر پىش

چۈن بتوانم؟

بۈھەتايە

سەلاٰى ئەم عىشقة ناكامەش

له داوىنى

تالەشكىنەمى

بىرەوەریدا بنىش.

75/4/24 ھەتاوى

بۈكان

"ئاولىنىڭىز... رەنچى تۇدا:

لە ئاولىنىڭىز رەنچى تۇدا:

بەسەر تەويىلى

شەوهەوھ

ئاسىيەكى

كەش دەبىئىم.

لە ئاولىنىڭىز رەنچى تۇدا:

بەسەر شانى

كاڙىيەوھ

تەرمى شەوى

پەش دەبىئىم.

لە ئاولىنىڭىز پەنچى تۇدا:

لە تەرازووى

دەھاتوودا

بۈگشت بى بەشانى زەھۆى

بەش دەبىئىم

بەش دەبىئىم

"بۇۋڭانەوە"

پاش وەرزىيکى بەند و سەخلىت

دەمەوبەھار

بەرەبەيان ئاسمان ساۋ بۇ

سروشت سەرپاك چاوهپوانى

تىشكى گەرمى خۆرەتاو بۇ

مچۇركى ترسى لەناوچۈون

لەشى كليلەي داگرتبوو

بزەي زيانەوەي

دۇوبارە و

مان وەربۈون

لەسەر لىيۇي كېرى سروشت

بەدى دەكرا

خۆر لە ئاسو سەرى ھەلدا

چىكە ھەورييڭ

رەش و نەزۆك

ھىيىدى بە ئاسماңدا خوشى

دەستى نايە بىنى خۇرۇ

ھىنندى ھىزى تىا بۇ گوشى.

بۆكان_68|10|8

"باران و دلپوه"

پوله ههوریک

به ئاسمانى دەخوانەوە،

تىكدهەمالان

له ئاسمانى شارەكەى من

لەنگەرييان گرت

لەزىيانى خەلکى شار، پامان

سەبر، سەبر

پەنگىيان گۆپا

بروسكەى چاوى ههورەكان

شارى پۇوتاك دەكردەوە

دەنگ و نالەي

تۈپە بۇونىيان

دەشت و كىيۇي

لەرزاندەوە.

بەخۆيان و ت:

بۇ چى لىرە؟

يەكى زەرد و بۇوت وېرسى و

يەكىن گەش و پۇشتە و تىرە.

يەكىن دانىشتووى ناول كاخە

يەكىنلىكى دى

شويىنى ئىينى

ناوچارداخە

ھەورى تۈپە و خەياللۇرى

ئەسرىن ھاتەخوار، لەچاوى

بەۋىنەى چاوى ھەورەكان

كل وەلاشى مىچەكم

مىچە كۈپ و نەويوەكم

دللى پېپىوو

وەكىو جاران

ھىدى ھىدى

فرمیسکى لىلى دابارند!!!

68|11|25ھەتاوى

بۇكان

"سابیر بؤياغچى"

پېشکەش بەو مەندازى بىن تازانە لەبەر نەدارى خەرىكى دەست فروشى و بۇياخچىيەتىن.

سابير ناويك

منايلىكى هەشت نۆ سالە

لەبەر جامى شوشە بەندى

دۇوكانىكدا

لەسەر سەنگ فەرسى بە بىرقەى

پىارە رەھى

شەقامىكدا

كش و مات ھەلتۈرۈشكەواھ

چەند قوتۇ واكسى جۇزاروجۇز

لەكەل چەند فلچەى

رەش و بۇر

لەسەرتەنەكە شكاۋىك

لەبەر دەما پىيزكراواھ.

جارناجارى

بەدەنگى بەرز

ه اوار دهکات:

واکسی!!! واکسی!!!

چاوی ساییر فلچه یه که

به سه ره مه موو که و شیکدا دی و

ئهيان سېرى

وه کوو بلیي مشته ریه و

دەيان كېيى.

گهر بیویستبا به دهسته بۆیا غاوییه کان

ئاره قهی لیلى ناوجاوان

ب سریتته وه

خه تیکی پەش، خه تیکی بۇر

دەكەوتە سەر

سیماي زەردی

ھىيىدى ھىيىدى

نە خشى دە بەست

تابلۇيیه کى پىلە مە بەست !

بۆکان

"ژوان"

تائاسمانی

ئەفغانستانى بىرى تۇ

بەوردە داوى بۆچۈونى

بېوايىھكى كۆن تەنرابى

تا كابولى خوشەويىستىت

تالىبانى

ترسىيکى تۇخ

دەورى دابى

ئەفسانەيە چاوهېروانى:

ھەلْفىن و

ھاتنە ژوانىت.

تا بروسکەي پەنجەكانمان

يەك بىكەۋى و

ھەورى تاوانىيىك دابكا

تا تۆمارى خۆشەويىستى

بە ماچ مۆركەين

سېڭدارھىيەك

ھەلخراوە

كىلە سىپانى مىزۇمان

قەتلگای عەشقى ناكامە و

جەستەي ھەزاران سىامەندى

بەسىنەوە

ھەلۋاسراوە !!

77|1|1
مەتاوى

زىم

"نامه‌یه‌ک"

بەم نامه‌دا

چەپکیک بەرامبەر ریحانەی

سلاّوی خوشەویستیمت

بۆ ئەگریجەی

لاجانگى دووریت دەنیرم.

بەم نامه‌دا

سپىنى فرمىيىسکەكانت

بەدەسروكەی

نيانى خەيال دەسپىيىرم.

سالەھايە:

بۆ تەرەبوبۇي ھەندەرانت

كەبىيەتەوە

مهريوانى چاوهكانت

زىيبارى

لەسەر پىتى دا پاخستوھ.

ئەى پەيکەرەي ئازار و ئىش

باش دەزانم:

بۆ سهربانی بەندکراوت

ھەموو جاری

چەپکى نىگات

بەتىئىل بەندى دەورى شۇورەتى

بەندىخانەكان بەستوە.

* * *

ھیوادارم پشکۆي شادىت

زىلەمۆي خەم،

بە پىزىزە نەيپۈشىبى

ھیوادارم كۆچكە رەشەتى

ورەتى بەرزا

تەرمى سەركۆي

نامزادىيى،

بۆ نىئۇ باوەش نەخوشىبى.

77|2|8 مەتاوى

نـم

"کوچ"

وا هست دهکه‌ی

دوای کوچت بهره‌و گه‌رمینی

بههشت ناسای خه‌یال‌لت

پولووی گه‌شی بیره‌وهربیت

به زیله‌مؤی فه‌راموشی

دایپوشرابی؟!

دوای پویشتن

پنهجه‌ی که‌سهر

به‌روکی شادی به‌ردابی؟!

بپروا بکه!

له‌بیابانی ته‌نیایمدا

کشت کات وسات

سروهی یادت

سکلی خه‌می هه‌لپرانت

بنی‌پشوو باوه‌شین دهکات.

نه‌ترزانیوه ئەم هه‌ریمە

له‌و مله‌ی بې پلووکه به‌ردى

کزه بایهکی پایینی

بهرهو گه رمین بال ده گریت و

له بیر ده کات هیلانه که

چهند بیزاره؟!

بکه پیوها

زه نه قووته بی باله کان

چوار دهوره یان تهم و مژی

دله خورپه وئین تیزاره !!

78|8|23 مهتابی

ز_ب

"گوشار"

ئەگەر بېرىيار بۇو

زستان و سەخلىەتى و تۆف

ئەگەر بېرىيار بۇو بىرسىيىتى و

شەوه زەنگى پېترس و خۆف

بىنە هوپىك

تا گىاندار و پەلەوەرە سەرىيەخۆكان

لەئاست بىتى

كۆيىلەتى دا

سەرى تەسىلىم بۇون داخەن و

بىنە بىزى

دەستە مۇکان

دەببۇو ئىيىستا:

ھىچ ھەلۋىيەك

سەرىيەستانە

بەتەشقى ئاسمانا نەفېرى,

ھىچ مامىنى

بەسەر يالە سەختە كانا

جهوله نه کاو

هیچ بولبولی

کوردانی بو

دلدار نه چری.

75|9|4 هتاوی

بوکان

"ئەمەك"

لەو پۆزەوە:

تۆفانى لىم ھەلىكىردو

پەنجەكانى لەپرچى بىبابان ھەلىپىتىكا،

لەو پۆزەوە

يەكم بارانى تىنويىتى

بەسەر لىيۇه كانىيا بارى،

لەو پۆزەوە،

ئەندامى كەوتە بەرتاوى

ئەم ژانە تاڭە و پېرووكا:

چى گول و سەوزەلانى بۇو

بەجييان هيىشت.

تەنبا بنجى

دېرىۋە شىنە

لاي مايه و هو

بووبه هاوبه شى ئازارى

بىابانىش

ووه كورپه يەك

له ئامىزى

خۆى و هرىتى و

مه مكە كانى

خستە زارى .

75/11 /10
ئەتاوى

بۈكان

"رامان"

کلۆپى ئەم شىعرە تازەم

لەسەر مالۇرسكەي خۇيانى

كىنىها داخ و كەسەر ھەلگەم؟

بەم شەمالە

كامە سكلى بىن زىلەمۇى

كوانۇوى دەررۇون باوهشىن كەم؟

چۈونەي پاستاۋى كام سورمەمى

خەمى ناخ بى؟

تاشە بەردى جالە بۇوي سەر

كامە كۈچكە رەشهى ئاخ بى؟

ئەم پەنجەيە

پەردى بۇوداوى كام تاوان

ھەلداۋە؟

كىرى پۇوچكەي

كام كلاڻ ئالۇزاوى

ئەم سەردەمە بىكاتەوه؟

زستانى 76 مەتاۋى - بۆكان

"من و سلوول"

من و سلوول

دۇو ناسياواي له مىيىشىنەين

من شارەزاي

پازەكانى نىئۇ دەرۈونى و

ئويش ئاگاي

لەئەشكە نجەۋئازارمە.

بەشهو و پۇڭ

كىيىشكى خەون و ئاواتەكانم دەكىيىشى و

دەنگى تىيىكەل

نزمتىرين ھاوارمە.

76|3|9 مەتاوى

زب

"گەشە"

خۆشەویستم

ئەوینى توْ

نەمامىك بۇو

لەناхи دلدا چەقاندەم

ئەونەمامە بۇتە دارى

پنج و پىشەى

بە يەك يەكى

پەگەكانى ھەمۇو لەشما

چۈتە خوارى.

68ھەتاوى

بۆکان

"له باخى چاوه پوانىمدا"

ئەم بەيانى يە

"با"

له جۆلانەي كەلاڭاندا

گەراي خستبۇو

نەسرەوتتىش

پرچى سەمايمەكى

بى كۈتايمى دادەھىتى

"تابلویه ک"

و هر زی به هار

و هک بووکیّکه

ب هر له و هی ب چیتھ سه رجن

ب هر گه سپیه که کی بووکیّنی

داده که نی.

"گومان"

ته‌می گومان

سریوه‌ی وتهت

هات ورده‌واندی.

چوکه‌که‌ی بپرام

داوه دوزه‌ی بورو

کاکلی مه‌به‌ستت

چارت گه‌یاندی.

75|10|23 هـ تاری

بۆکان

"بۆچى وايە؟"

لەھەندەران

سەرکردەكان

سەركەوتتىيان لەتەسەلى

كەلەكەياندا دەبىنن.

مۇمى تەمنىيان لەپىكەى

پۇوناك كەردىنەوهى هەرىمە

بىر و زەينى

جەماوەردا

دەسووتتىنن.

لەلاي ئىمەش

سەرکردەكان

بەپەيزەھى بىرسىيەتى خەلکا

دەچنەسەرى !!

ئەستىرەھى بەرزەوەندىيان

لەشەوە زەنگى نەزانى

جەماوەردايە دەدرەوشى !!

18|7|اهەتاوى

بۆكان

"نۇنگاوى نەمان"

سالىھايى

تىخىلەي ئەزمۇونىتىكى كۆن

بەھەسانى

ئامانج دەسىۋى.

سالىھايى

دەئاشۇيىت و

سەر مەستانە پەكىف دەكوتى.

سەرى سۈپەما

لەدرىېزى و نەپرانەوهى

ئەو رېڭايىھ و

نەيزانىيە:

ھەر چوارپەلى چارەھۆيىكەي

لەزۇنگى نەمان چەقىيە.

ھاوىنى 76 مەتاوى

بۆكان

"بەراوردیک"

1375/7/18-مەتاوى-بۆگان

شەو دەرنگان

ئەو کاتانەی:

مەرۆفی شاد و بەختەوەر

لە تويىنى نويىنى ئارخەيانىيا

شەلەگەي ماج ھەلدى بەستن.

شەو درەنگان

ئەو کاتانەی:

گەلانى بە ئاکام كە يىشتۇرۇ

لە سەر بەرماڭى شو كرانە

نوىچى شادى دادەبەستن.

لەنیو زارى ئەشكەوتىكدا

دەست بە ئەزىز

بە چۈرتى بىرەوەرىيەكان

من پىيلانى دوژمنان و

خەيانەتى:

سەركىزەكانم دەزمىرمىم

لە بەرىيەيانى مىزۇھوھ

تاكۇ ئەمپىق.

"چیان دهوي؟"

دهيانهوي:

ماسى سركى شىعرەكانم

لەتالاۋى

ئەم سلۇولەبەر تەسکەدا

بىتاسىئىن.

دهيانهوي:

دانى ترس بېرىزىنە بەر

پەرە سىلەكەي شىعرەكانم،

ھەر بەداوى كەلەپچەكەم

بىيانگىرن.

دهيانهوي:

ھەللىكەي قەلى سەرنەواندىن

بىنىنەبەر

ھەلۇي كوركى ھۆنراوەم و

خۆم و نۇوسراوەم پىيکەمە

بەسىدارەي

سەرشقىرىدا ھەلبىواسن.

76|3|9 هەتاوى

ز_ب

"بۇدۇكتور جەعفەر"

شىنى بەسۇزى

يىرى تۆ، شەمالىكە:

پەوهەورى ناھومىدى

ئاسمانى زىن

پادەمالىّ.

مەرەكەبى پىنۇرسەكەت:

ھەتوانىكە

بۈسەر زامى تەشەندارى

چەوساوهكان.

وتهكانت:

ھەتاوىكەن

لەگۈلدانى دلى ساردى ھەزاراندا

كولى ھিযَا بە داھاتتو

دەپشكويىنن

وتهكانت:

وزەيەكەن

چرای پیگای پرمهترسی

شهوی تارمان، دایسینن.

74|2|31
مهتابی

بُکان

" هەست و ..." "

من و دەرىيايەك بىرى ئالۆز

من و كىيۆك خۆشەويسىتى و

عىشقى پېرۆز.

من و دەشتىك گۇرانى و سۆز

من وداخى:

دۇورى ئىيۇھ بەسىنەوه

من و باوهشىك ئاواتى

سەر لەنۈئ ئىيۇھ دىنەوه

من و تاسەھى:

ماچىكى لاچاۋى فوئاد

من و بىرى داھاتوویيەكى نەچەندان دۇور

وەرزى تاف لاوى فوئاد!!!

"زیندانی"

کهر بیه‌وی

له دهربیجه‌ی

تەسکى سلۇولى ژانوھ

بەرھو كۈوچەھى

ھەستى ئىنسانى بېۋانى

شۇوشى قامچى دەبنە پەردە.

کهر بیه‌وی

مەلى فېرین دەستەمۆ كات

بە سىئدارھوھ دەنیشى.

لەجيات پەنجەھى حەوانەھەش

جەستەھى

لەرز رايىدەزىئىن

بەدېرىزىايى

تەمەنى گشت شەھو و بۇزى

وەرزىيىكە

لەمەزراي بىرۇ خەيالا

بۇ داھاتووى

تۆۋى ھومىيە دادەچىنى.

بەھارى 77 مەتاوى

نـمـ

"بههاره دیدار"

لهم بههاره دیداره دا

نهرمه بارانی نهويته

بهسهر كهلاي

دارى ههستمدا دهبارى.

هازهه کانياوی تهقيوی

بناري خوشويستييه

له دهمارما دهگهرىت و

له جوگهلهی ماچيکهوه

ديته خوارى.

لهم بههاره دیداره دا

کوييم له خرمهی کتیوي خمه

ههرهس دينى

خورى هيوم له ساماڭ

پىيده كەنى و

خۇ دەنۋىيىنى.

"ئاسەوار"

بۇردوومانى

ھېرۇشىما وناكازاراکى

وھزنىيەكە:

تا ئەو پۇزەى

چەرخى گەردۇون لەگەپدايە

لەسەر شانى

وېژدانى مەزۇقايەتى

قورسايى دەكەت وبارە.

ئاسەوارى

كارەساتەكەى ھەلە بجهەش

تاھەتايە

بەئەندامى پېلەزامى

مېڭۈسى كورد و

تەختى تەھۋىلى را بىردووى

خويىن رېزەكانىيە وە دىيارە.

بەھارى 76 مەتاوى - بۆکان

"وشکه سال"

ئىستاش زهوى

هەر شىيدارە.

ئىستاش زهوى

لەشى خاوى

بارانەكەي

سەرەتتاي وەرزى بەھارە.

ئىستاش زهوى

هەر شىيدارە.

تۆۋى سالم بۇھشىنەن

تىيىدا دەپرونى

ناخى كىڭىكە ئىستاش خاوى بارانەكەي

سەرەتتاي وەرزى بەھارە.

75|12|4 مەتاوى

بۆكان

"شیعره سیو"

بپیارم دابوو

تا ماوم

بووکى جەفات

لهژىر تاراي

فەرامۆشى يىا

تماشا كەم.

وهکۈو تۆ:

منىش - بېپۇالەت -

لهگشت پۇوداوى

حاشا كەم.

بە خۆم نىيە

ھەموو جارى

پەنجهى يادىك

دارى ھەستم رادەژىنى و

شیعره سیویك

لە گويىسوانەئى ئەۋينەوه

دېتە خوارى.

"مهترسی"

ئاکامى ئىينى

زۇنگ و تالاۋ بۇو

ئەسپى شەپۇلى

مهترسى دەرييائى

خستە سەر پاشۇو.

"سېبېر"

سېبېر:

نېشانەی گومانىيکە

لەناخى جسمەكاندا،

چۈن ھىشتا

بپواى تەواويان

بە ھەتاو نەھىندا.

"باز"

کانی دای له بەرۆکی پووبار
دەرزی بازی

بەدەریا گەیشتن.

" " "

رمانی

هەلگەنی ھەور

لە ئەوینى

بارىن دايىه.

"هیوا"

له بیخالی خاموشیدا
 تائگه یه کی شهودهای شهو
 تیخی به ستهی بلاوینت
 بهندی پهشمالی بیندهنگی
 لیپهواری هله لپریوه.
 له دامینی شهکهت بیوونا
 چاوهی کانی سنه نگه رانی
 له وه تا ههی
 توزی ماندویی پوخساری
 ریبواری یاغیت سریوه.
 له ئامازۇنى ون بیوونا
 ریگایه کی بى مەترسى
 له گىزلاوی دوودلیدا
 پاپۇپى گەورەی يەقىنى
 له تویى ھەورى ماتەمینا
 بارانىكى پىكەنېنى
 بارانىكى پىكەنېنى.

"کاروان"

دهنگی زهنگی

کاروانیکم دیتە بن گوئ

له پى دەشتى ئاواتە دىئرینەكانما

ھىدى ھىدى

دئ و دەثارۋى.

زايەلەی زهنگى سەرقافلەي

ئەم کاروانە

ئەبىستم وا

بەنیو، جەركەي شەھى تارا

پۇوه و ئاسو

بى گويدانە كۆسپ و رېڭر

ھەنگاوا ئەنى.

ئەم کاروانە

درەختىكى بە دەيان جار

پەل كراوه و

که چی نیستاش به پیوه‌یه.

ئەم کاروانە

پووباریکە بەدەیان جار

سەددى لەبەر بەستراوه و

که چی هەروا بەریوھیه.

ئەم کاروانە

قەقنسىيکى بەدەیان جار

ھەلقرچاوه و

ھەر زىندوھ.

ئەم کاروانە

رېبواریکى شارى خۇرە

سەدان سالە بەریوھیه و

ماندۇو نەبۇھ.

"هانی هەستان"

بۇ ھاورييەكى شاعير

لەچى ئەدوىيى؟

ھاورييەم، لە خەم؟

بۇ نازانى خەم تاولىيە

لە ھەوارى دلى تەنگى

زۇرىيە خەلکا

ھەلدرابو.

لە چى ئەدوىيى؟

تەمى ترس و بى ھيوايى؟

ئەويىش چەشنى ئالا يەكە

لە سەر دوندى ئاسۇي ھيوايى

چەوساوا ئاتا ھەلكرابو.

لە شەو ئەدوىيى؟

شەو بەركىكە

سەدان سالە لە ئەندامى

ژىنى ئىيمە، ھەلگىشراو.

له چى ئەدۇيى؟

له خەوەستان؟

بائىدارىكە!

سالىھايە:

لەسەر دىوارى كەلاوهى

خەونەكانمان، هەلکۈرمماوه.

خۇ بىرسىتىش

نوردوو، نوردوو

لەناو سفرەى

ھەمۇ مالە ھەزارىكَا

قەد كراوه.

لە تۆم دەۋى:

بۇم لە پەنجىرى يەك بىدوېيى

لە پىشتى شۇوشەكانىيەوە

كىيىشى شادى

خۇ بنوينى.

بۇم لە كىزە بايەك بىدوېيى

تەم و مژىيەك بىرەوينى.

ھاوريىم وەرە.

بۆم لە ئاسوگەيەك بدوئ

لە سېھينىي داھاتوودا

رۆژ بىتە سوئ.

بۆم لە قامچى و مشتى بدوئ

كە تەزۇوى:

هانى هاستان بى.

رىيى هەريمىيەك نىشان دە

كە لهويدا:

ماق ژيانىيلى ئىنسانى

بۆ ھەمووان بى

بۆ ھەمووان بى.

بۆكان 1375/3/1 ى هەتاوى

رازی
ھەلفرینى ھەور
لە ئەوینى
بارین دايىھ